GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_2$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXVII.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 52. **Brasiovu 30/18 Iuliu** **1874.**

Brasiovu 29 Iuliu c. n. 1874.

Spani'a si Don Carlos, bataiosulu.

Spani'a frumósa dér' nenorocita nu a fostu, dela gonirea Isabellei si dela nóu'a erumpere a bellului civilu, niciodata atatu de chinuita si sbiciuita de sórte, cá acuma. Dumbravele romantice suntu rosite de sangele fratiloru, fiiloru unui si aceluiasiu poporu. Precandu acesti'a se sfasie unii pe altii cá nesce animale selbatice, tiér'a plange si geme amaru sub terrorismulu fortiei brutale, care prada, omóra, arde totu ce-i sta in cale.

Decandu a cadiutu betranulu maresialu Conch'a pe campulu de batalia la Estella, pareca s'a legatu victori'a de drapelulu lui Don Carlos. Armat'a republicana -si perdù pe bravulu si victoriosulu seu comandante Conch'a tocmai in momentulu periculului celui mai mare, candu lupt'a devenise mai grava, candu Conch'a in persóna se aruncà in fruntea ostirei animandu-o la resistintia pe viétis, pe mórte. Dupa caderea bravului seu comandante, ostirea s'a fù respinsa si impraschiata de catra inimicu in batali'a dela Estella si de atunci se pare, ca nu -si mai póte veni in fire. Pana acuma celu pucinu nu a pututu relatá nou denumitulu comandante alu armatei de nordu Zaballa nici o victoria mai insemnata, dincontra scirile cele mai nóue ne spunu despre nóua invingeri dobandite de catra carlisti.

Victori'a dela Estella a maritu curagiulu carlistiloru atatu de multu, incatu e mai neaudita temeritatea si chiaru crudelitatea cu care propasiescu acuma conducatorii-generali ai loru. Terrorismulu celu mai brutalu e arm'a, ce-o intrebuintiaza Don Carlos, spre a-si accelerá victori'a asupr'a intregei peninsule iberice. Republicani, alfonsisti, radicali, moderati, ori de care partita s'ar' tiené fii spanioli, cari au nefericirea de a se intalní cu luptacii lui Don Carlos, se scia, ca déca nu se voru supune de buna voia, oferindu viéti'a si si averea loru si facundu onorurile cuvenite regelui legitimu, care cu sabi'a sangerata in mana vine a -si luá corón'a de pe més'a domnului, acei'a voru fi tratati fara mila si de se póte nimiciti de pe faci'a pamentului. Cu metod'a acést'a terroristica deja pana acuma 'si-a supusu Don Carlos pe multi, cari in adeveru -lu uresc in internulu animei loru.

Dovéda pentru farademil'a cu care inaintéza carlistii suntu noutatile cele mai recente despre executiunile captiviloru, ér' mai cu séma despre executiunea celoru prinsi la Estella. Foile germane suntu si de aceea fórte essacerbate asupr'a carlistiloru, pentru ca ei nu au datu pardonu unui capitanu prussianu cu numele Schmidt. Acestu capitanu s'a dusu la teatrulu de resbellu spaniolu in calitate de corespondinte a mai multoru foi germane si apropiandusse intr'o óra nefericita prea tare de liniele carliste fù prinsu, condamnatu la mórte si impuscatu impreuna cu ceilalti officeri captivi. Bietulu capitanu -si uitase acasa harthiele de legitimatiune, assigurarile, ca este prussianu, iau stricatu inca mai multu, decatu i-au folositu. Ba capitanulu Schmidt, protestantu de confessiune, a trecutu in momentulu celu din urma chiaru si la catholicismu, s'a botezatu, spoveditu si cuminecatu, sperandu, ca asia va affá gratia — dér' tóte au fostu insedaru. Generalulu carlistu Dorregaray decise pentru antaiu a omori pe toti prinsii, cam la vreo 220.

Inainte de executiune inse sosi unu solu alu pretendentului Don Carlos, si aduse pardonarea celoru mai multi d'intre captivi si porunc'a, cá a diecea parte din soldatii prinsi se se execuleze, intre ei se se numere inse toti officerii si corespundintele germanu, ce se si intemplà. Asia ne istorisesce fói'a spaniola „Igualdad."

Acuma, dupace a successu comandantelui trupeloru sale, lui Don Alphonso, a luá cu assaltu fortareati'a Cuenc'a, a ajunsu temeritatea pretendentului Don Carlos la culme. Victori'a acést'a, prin care au castigatu carlistii mai multe tunuri si au dobanditu aprópe o miia de captivi, ér' pe cetatieni iau silitu la o contributiune de 3 milióne reali, a imbarbatatu pe Don Carlos la publicarea unui manifestu, care in tóte privintiele este aptu de a justificá atributulu inca prea bunu ce i l'amu datu in frunte, care este inca prea mole numindulu Don Carlos, bataiosulu.

In manifestulu acest'a cu datulu 16 Iuliu n. constatà Don Carlos, ca densulu dispune astadi preste o armata disciplinata insemnata. „Credinti'a mea in forti'a dreptului, dice elu, 'mi-a datu dreptulu fortiei." Am promissu a mantuí Spani'a séu a muri pentru ea.

„Tienu cuventu; voiu se sugrumu rebelliunea si se dau popóreloru adeverat'a libertate. Voiu multiumí simtiemintele religióse ale Spaniei si iubirea s'a catra monarchia legitima. Unitatea catholica inse nu presupune spionagiulu religiosu, monarchi'a nu presupune despotismulu. Eu nu me voiu atinge de dreptulu acelor'a, cari au cumperatu mosii basericesci. Voiescu se ascultu vocea poporului prin representanti'a legala a cortesiloru. Pe amici si inimici ei chiamu lenga mine. Déca rebelliunea nu va incetá o voiu inneca-o cu bubuitulu tunuriloru si acei'a, cari astadi nu primescu impacarea, voru fi siliti, a priimi si suportá mane legea victoriei.

Écca asia vorbesce pretendentulu de, legitimu alu Spaniei. Se vede, ca a invetiatu ceva si din manifestatiune a drepturiloru omului, Voltairii, Diderot, d'Alembertii si tóta acésta pleiada de giganti ar' rosi de sicuru, candu ar' vedé c'au de successori tristii pigmei, cari facu adi nefericirea omenirii.

„Dér' inaintea acestoru gloriosi precursori ai emancipariì omenesci, si impreuna cu densii putemu cu dreptu cuventu se punemu pe cantatorele Laurei si se cimentamu supt auspicele sele, cá o antitese a clericalismului, frati'a popóreloru, si mai cu séma frati'a Franciei cu Itali'a, destinate a merge impreuna pe calea civilisatiunii."

„G. Garibaldi." „Rom."

— La tempulu seu notificaramu, ca la initiativ'a principelui Gorciacoff, séu mai bine a cabinetului russescu, in tempulu celu mai de aprópe are se se tiena unu congressu internationalu in Brussel'a, care are de scopu a desbate regulele ce trebuiescu observate in tempu de resbellu. Spre acestu finitu guvernulu russescu a si facutu pasii necessari: a prelucratu unu proiectu, pre care voiesce se-lu presente pentru desbatere si a invitatu pre tóte poterile la partecipare. Cu acésta ocasiune ne aflamu in placut'a positiune d'a relatá onorab. publicu cetitoriu numai respunsulu ce cabinetulu anglesu l'a datu in urm'a invitatiunii ce i s'a facutu. Cu privire la acésta cestiune lordulu Derby dice in scrisórea s'a catra ambasadorulu anglesu in Petrupole, „ca guvernulu anglesu apreciéza motivele de umanitate, cari inspirara imperatorelui russescu acésta propunere si dinsulu inca nutresce cea mai seriósa dorintia d'a vedé imblandite ororurile resbelului, inse pre de alta parte nu este convinsu de c'avemu profund'a convingere, ca republic'a, amenintiata de nesce inamici atatu de numerosi si poternici, nu póte fi salvata de catu prin unirea de aprópe si prin silinti'a comuna a tuturoru adeveratiloru liberali. Republic'a nu trebuie se fia esclusiva séu patrimoniulu unei partite, ci idealulu intregei natiuni.

„Fericit'a solutiune a problemei e reservata in timpulu de adi marei partite, care ea singura e capabile a pune unu capetu antagonismeloru sociale. Acésta politica salutaria ne va permite de a tiené séma de orce interessu legitimu, de a stabili o armonia perfecta intre autonomi'a municipale si provinciale si intre autonomi'a nationale. Ea ne va permite mai cu osebire a stabili autoritates fara reactiune, libertates fara desordine, progressulu fara scaduire, stabilitates fara imobilitate, armonisarea drepturiloru individuali cu acelea ale societatii.

„Acést'a este politir'a nóstra si suntemu cu taria convinsi c'acésta programa a partitei republicane este basata pe principiele ce ne prescrie justiti'a, ratiunea, istori'a si patriotismu."

Cu ocasiunea serbarii celui d'alu cincilea centenaru alu lui Petrarca, generarele Garibaldi a adressatu urmatórea epistola generarelui Bordone:

Caprera 1 Iuliu 1874.

Scumpulu meu generale!

De'vivi inferno (Roma) unu gran miracolu fia
Se Cristo teco alfine non s'adira.

„Aceste versuri magnifice ale marelui poetu din Vaucluse aréta caracterulu anti-clericale alu imortalelui seu geniu.

„Petrarca, cá si Dante, este fara indoiéla unulu dintre cei mai vigurosi pionieri, cari au sapatu pana in temelii monstruosulu edificiu alu superstitiuniì, intr'unu timpu candu inchisitori de totu felulu de ordini trageau pre róta carnea omenésca cu atata ardore, cata potu avé antropofagii din insulele Caraibe.

„Ómenii cari au preparatu marea revolutiune francesa si caror'a lumea le datoréza nemuritórea declaratiune a drepturiloru omului, Voltairii, Diderot, d'Alembertii si tóta acésta pleiada de giganti ar' rosi de sicuru, candu ar' vedé c'au de successori tristii pigmei, cari facu adi nefericirea omenirii.

„Dér' inaintea acestoru gloriosi precursori ai emancipariì omenesci, si impreuna cu densii putemu cu dreptu cuventu se punemu pe cantatorele Laurei si se cimentamu supt auspicele sele, cá o antitese a clericalismului, frati'a popóreloru, si mai cu séma frati'a Franciei cu Itali'a, destinate a merge impreuna pe calea civilisatiunii."

„G. Garibaldi." „Rom."

— La tempulu seu notificaramu, ca la initiativ'a principelui Gorciacoff, séu mai bine a cabinetului russescu, in tempulu celu mai de aprópe are se se tiena unu congressu internationalu in Brussel'a, care are de scopu a desbate regulele ce trebuiescu observate in tempu de resbellu. Spre acestu finitu guvernulu russescu a si facutu pasii necessari: a prelucratu unu proiectu, pre care voiesce se-lu presente pentru desbatere si a invitatu pre tóte poterile la partecipare. Cu acésta ocasiune ne aflamu in placut'a positiune d'a relatá onorab. publicu cetitoriu numai respunsulu ce cabinetulu anglesu l'a datu in urm'a invitatiunii ce i s'a facutu. Cu privire la acésta cestiune lordulu Derby dice in scrisórea s'a catra ambasadorulu anglesu in Petrupole, „ca guvernulu anglesu apreciéza motivele de umanitate, cari inspirara imperatorelui russescu acésta propunere si dinsulu inca nutresce cea mai seriósa dorintia d'a vedé imblandite ororurile resbelului, inse pre de alta parte nu este convinsu de

necessitatea practica a unui assemene proiectu, ménitu a serrí capiloru militari de cinosura in resbellu. Guvernulu anglesu nu póte se crédia, ca pertractarea acestui proiectu de catra o conferintia nu va reinnoí causele de neintielegere si nu va ajunge la incriminari intre unii din delegatii numiti d'a partecipá la dins'a. Dealtmintrele guvernulu anglesu ar' dori se nu se opuna unei desbateri intr'o conferintia de delegati, tratandu despre unele amenunte de operatiuni de resbellu in tempulu de espeditiune, pentru cari s'ar' crede utile a se aviá, inse cu tóta tari'a este decisu a nu intrá in nici o desbatere referitória la regulele de dreptu internationale, cari dirigu relatiunile belligerantiloru, si a nu contractá nici o obligatiune nóua, nici unu ingagiamentu nou de nici unu feliu, in privinti'a principieloru generali. Deci guvernulu anglesu mai inainte d'a-si da consentiementulu pentru tramiterea unui delegatu la conferinti'a din Brussel'a, cere dela guvernulu russu asecurarea cea mai positiva, ca representantii guverneloru invitate a partecipá la acésta conferintia se voru margini la essaminarea amenunteloru operatiuniloru militari si nu se voru ocupá nici decum de operatiunile maritime, séu de resbellulu pre mare."

Totu cu privire la acésta cestiune cetimu, ca in orasiulu Anvers s'a instituitu unu asiá numitu comitetu alu servitutiloru militari, la acarui initiativa se subscrie o petitiune catra ministrulu de esterne alu Belgiei, prin carea viou a cere, cá guvernulu belgianu, déca va fi representatu in congressu, se apere intr'unu modu absolutu principiulu: Resbellulu se se faca armateloru, ér' nu locuitoriloru tierei cotropite, nice proprietatiloru. Suburbiele locuite ale orasieloru, chiaru si intarite, se nu se bombardeze, ci se fia insirate intre cele puse sub dreptulu gintiloru.

Precum se vede, tóta comedi'a de congressu dela Brussel'a n'are altu scopu, decatu se mai irrite spiritele si se mai provóce neintielegeri. Colosulu de nordu este satulu de odihna si pentru aceea canta nodu in papura, cá se faca miscare pre cont'a altor'a.

„M." Versailles, 24 Iuliu. — Cissey citesce o declaratiune a guvernului prin care cere organisarea puteriloru lui Mac Mahon pe siepte ani. — Propunerea C. Perier s'a respinsu cu 374 contra 333 voturi. — Asupra propunerei de disolvare a adunarei iscalita de 300 deputati s'a respinsu urgentu'a cu 369 contra 340 voturi. — Se crede ca, dupa discutarea bugetului, Camer'a se va prorogá pana la Decembre.

Parisu, 24 Iuliu. — Se crede, ca mane se va propune amanarea legiloru constitutionale.

Berlinu, 24 Iuliu. — „Gazeta de Nord" dice; De si lucrulu este cu anevoie, totusi guvernulu va gasí midiulóce de a da a intielege bandeloru Carliste, ca uciderea prisonierului germanu, capitanu Schmidt, nu va remané nepedepsita.

Petersburg, 24 Iuliu. — Asupra cererei séle, s'a primitu retragerea lui Bobrinski, ministrulu comunicatiuniloru.

Inaintea sectiunei speciale a Senatului a inceputu processulu contra 12 individi pentru distribuirea unoru proclamatiuni revolutionare.

Petersburg, 24 Iuliu. — Comtele Schuwalow s'a numitu ambassadoru la Londr'a; admiralulu Possiet (?), ministru alu comunicatiuniloru; Albendiki, guvernoru de Wylna; si generalulu Patapof, siefu alu gendarmeriei.

Brasiovu in 26 Iuliu 1874.

Domnule redactoru!

In „Gazet'a" de astadi cetii cumca domnulu Iacobu Brendusianu, doctoru in drepturi, advocatu dominalu si jurium inspector in Blasiu, vré se intenteze procesu de pressa „Gazetei" pentru transgresiunea in contra securitatei onórei, carea s'ar' fi commissu in contra persónei sale, prin unu comunicatu din n-rulu 48 alu „Gazetei;" si inca la Muresiu-Osiorheiu.

Crediu eu, ca nu te vei spaimentá pré tare de amenintiarea cu Tergulu-Muresiului. Mai fost'ai dta pre acolo, — ai arutu dta processe de pressa mai grele. Poti dice: alios ego vidi ventos aliasque procellas. Totulu este numai, ca in processu de pressa n'a statu inca pana acumu facia cu „Gazet'a" unu romanu cá acusatoriu. Si tocm'a intemplarea, ca processulu cu carele este acum'a amenintiata „Gazet'a" séu Corespondentele ei, va se -lu urzésca unu romanu si inca doctoru in drepturi, me face se iéu pén'a la mana, si mi pare reu se ti-o spunu, ca acést'a nu o facu in favorulu „Gazetei" cá inculpate, ci in favorulu acusatoriului. Se me ierte d. acusatoriu, cá se-lu facu atentu la o mica gresiéla, carea se vede, ca va se o committa in urdirea processului seu. Acést'a atenge competenti'a forului.

Va fi sciendu Domnia-sa — cá advocatu si cá juristu practicu cum se numesce, cumca de multe ori se perde unu processu pentru-ca nu l'amu urditu la forulu competentu si pentru ca pana candu amblamu pre la usi, cari nu ni se deschidu, trece timpulu de a urdí processulu la loculu competente. Dreptulu de incusa se prescrie, si devenimu „perveszt6."

Cá se nu o patiésca si d. Dr. Brendusianu cu acus'a s'a contra „Gazetei" astufeliu, eu 'mi iau indrasnél'a de a-lu face atentu, ca processulu ce vo esce a-lu atentá contra „Gazetei," nu se tiene de competenti'a nece unui'a din fórurile din Muresiu-Osiorheiu. Si éta cum:

Prin ordin. ministrului de justitia dtto 14 Maiu 1871 nr. 1498, s'a introdusu si in Transilvani'a procedur'a fóruriloru de jurati, pentru fapteje penali, cari se commitu prin ajutoriulu tiparialui. Acésta ordinatiune a intratu in viétia la 15 Iuliu 1871. Prin ordin. ministrului de justitia dtto 14 Maiu 1871 nr. 1498 (alta ordin. cu acelasi datu si numeru) se normeza procederea inaintea tribunaleloru de pressa si se constitue unu tribunalu de pressa din membrii curtei de Appellu din Tergulu Muresiului, si o curte de jurati totu acolo. Inaintea acestui foru se vede, ca voesce d. Dr. Brendusianu se-si urdésca processulu seu de pressa. Ei, dér' acelu tribunalu de pressa astadi nu mai esiste. Cu ordinatiunea intregului ministeriu de dtto 10 Iuliu 1871 nr. 1769/pr. s'au constituitu si au intratu in viétia cu I-a Ianuariu 1872, trei tribunale regia, cari esercéza in Transilvani'a si justiti'a de pressa.

a) Celu din Clusiu, pentru districtulu tribunaleloru din Clusiu, Turd'a, Gherl'a Aiudu, Alb'a-Iuli'a, Abrudu si Desiu.

b) Celu din Sibiiu, pentru districtulu tribunaleloru Sibiiu, Fagarasiu, Brasiovu, Sedisiórа, Mediasiu, Dev'a si Hatiegu si

c) celu din Muresiu Osiorheiu, pentru districtulu tribunaleloru, M.-Osiorheiu, Naseudu, Bistritia, Szepsi Sz. György, Kézdi Vásárhely, Csikszereda, Gyergyó Szentmiklos si Székely-Odorheiu. De atunci incóce nece o schimbare.

Judece acum d. Dr. de jure, óre in bunu locu 'si va urdí acus'a s'a in Muresiu Osiorheiu séu ba?

Altucumu si Dta, dle redactoru, nu ai de a te speriá prea tare de amenintiarea cu §§ 488 si 489 Cod. pen. In faptulu: ca cine a cutediatu alu numí pre d. Dr. Brendusianu „perveszt6," póte numai atunci ar' fi ceva vatamatoriu, candu Domni'a s'a ar' fi unicalu advocatu in lume, carele numai a castigatu si n'a perdutu nece odata vr'unu processu. Si chiaru si in casulu acest'a, déca ar' cutediá cineva sei dica „perde processe" intocm'a atatu de pucinu vei poté cualificá faptulu cá transgressiunea (resp. delictulu de pressa) normata in §§ citati de d. doctoru, cá candu ai fi disu óre cuiva „perde véra."

Altucumu mie miar' placé sei cunoscu motivele domnului doctoru de jure, dupa cari aplica d-s'a la casulu de facia §§ 488 si 489 Cod. pen. Atunci, cu permissiunea d-tale, d-le redactoru, mi-asiu desvoltá si eu parerea mea, si m'asi remasi cu dlu Dr. de jure pre unu cruceriu, cumca d-sa va succumbe in disputa.

Unu juristu fora diploma.

Valcelle 28 Iuliu 1874.

Intre óspetii cei numerosi din diverse parti ale tierei si din Romani'a avemu a venera si pe Illustritatea Sa Domnulu episcopu gr. cath. alu diecesei gheriane Mihaile Pavelu, care, folosinduse de cur'a apeloru minerali de aici, mane poimane restauratu in poteri, se reintórce la missiunea inaltului seu officiu archipastorescu, pentru care e resolutu a lucra din respoteri, cá se correspundia tuturoru necessitatiloru relegei: morali, de ordine si de cultura intru invetietur'a si luminarea turmei sale. Pe catu simtiramu Illustritatea Sa e aplecatu si a si facutu unu inceputu resolutu la buna cointielegere in obiectulu celu mai momentosu, pentru cultur'a fiiloru puteroru romanu, in obiectulu unirii poteriloru tuturoru romaniloru la redicarea de scóle si institute pentru cultivarea tenerei generatiuni, si acésta pe basea cea mai egale si mai drépta pentru ambele parti, fora prefavoruri. Principiulu si basea maioritatii impreunate cu catulu proprietatii nu mai potu lasa nece o indoiala de sincer'a resolvire la acestu inceputu salutariu. Cine se va retrage dela fipsarea definitiva a acestui pactu fratiescu, reclamatu de binele publicu alu romaniloru fora osebire confessiunale, acela nu e, nu póte fi amiculu fericirei lui. Dorimu successulu celu mai stralucitu intru asiediarea si generalisarea pe vecia a acestui principiu unicu sálutariu!

Lapusiulu-Ungurescu 13 Iuliu 1874.

In 5 Iuliu a. c. ne bucuramu a vedé inteligenti'a romana din cercolu Lapusiului coadonata in sal'a scólei principale romane din locu. Scopulu acestei adunari fù unirea romaniloru de ambe confessiunile spre sustienerea comuna a acestei scóle unice in acést'a regiune septemtrionale a Transilvanii si amenintiate in esistinti'a s'a, care redicata din sudórea romaniloru a trecutu prin multe eveneminte, amenintiata fiindu de a fi rapita din man'a poporului, care o a redicatu.

Acésta scóla principale didita cu mai multe mii florini, cu dóue etagiuri si optu despartieminte mari, provediuta cu tóte cele necessarie de instructiune, e fal'a romaniloru; dér' ei lipsesce inca o fundatiune, din alu carei ajutoriu se ar' poté acoperi spesele anuali pentru salarisarea professoriloru si alte spese obveninte. Dupa-ce guvernulu maghiaru pusu in ratacire mai alesu prin consilarea — cugetamu — a inspectorelui civile scolare — Boer Károly — a detrasu óresice subventiune, unadata acordata acestei scóle, a redicatu scóla de statu — dér' numai cu numele, ca-ci acea inca e numai confessiunale inse reformata — pentru copii de unguru din Lapusiulu-Ungurescu, caror'a in predíu'a esameneloru li se dede de scire cu tob'a — cá se vina la esamine si la premiare, cu tóte ca nu au frecuentatu totu anulu scól'a, ér' la 22 comune romane nu se da nece celu mai pucinu ajutoriu celu pucinu pentru prosperarea scólei loru din Lapusiu. — Acesta cu cugetu reservatu firesce, ca dóra, dupace scól'a romana va fi lipsita de ajutoriulu preajustu alu statului, ér' ofertele poporului oferite si mai inainte, puse in curente si incassate, voru fi pre cale politica oprite — ce totu locuitorii maghiari spre fórte reu auguru o si facura — remanendu fora spriginu va cadé, si atunci Dens-ii . . . cá hiena pre campulu de bataia, voru intrá intru sudórea nóstra sufocandu jertfele romane cadiute in man'a loru. — Una maniera acést'a din partea maghiariloru, care nu póte se remana fora resplat'a indignatiunei supreme, inca si in celu mai departatu venitoriu. Si cu scólele!

Intre atari giurstari romanii patrunsi de binele patriei comune si alu conservarii sale decisera — desi tardiu — a-si folosi poterile unite intru apararea interesseloru loru. De multe-ori se au tentatu deja atari apropiari si uniri, dér' totudeaun'a pentru considerationi unilaterale confessionali si intrige straine au suferitu naufragiu. Dè ceriulu, cá acésta de presinte se fia mai fericita in resultatele sale!

Enca in 18 Dec. 1873 se tienù conferinti'a comitetului generale scolare, care alegundu unu comitetu provisoriu permaninte, pe acesta lu insarcinà cu compunerea unui proiectu de statutu pentru acésta scóla.

Comitetulu permanentu si-a implinitu missiunea sa, erá insè de lipsa, — cá acestu proiectu se fia satisfacutoriu dorintieloru ambeloru parti —, se se asculte si conditiunile romaniloru gr. or. prelenga cari ar' poté concurge si densii la ajutorarea acestei scóle, cari la provocarea Spt. d. Gabrielu Manu, presiedintele comitetului scólei si la incunoscintiarea ordinariatului metropolitanu din Sibiiu se si coadunara in numeru frumosu. Adunarea coadunata presiedintele comitetului spune momentuositatea causei pentru care a convocatu acést'a adunare, si ca candu e vorb'a despre interessele comune romane, mai inainte de tóte debe se fimu romani, apoi gr. cath. séu gr. or., care diferintia **debe se disparea** dinaintea binelui publicu nationale si va si dispare in venitoriu. Dupa aceste M. O. d. Samuilu Cupsia, luandu cuventulu, róga adunarea, cá alegundu-si officialii sei ad hoc se se constitue, la care propunere se alesera Rsm. d. Ioane Dragomiru de presiedente, Paulu Ghindasiu de notar. din partea gr. cath. si Nicolau Cosma not. din partea gr. or. — Adunarea constituita luà la desbaterea proiectului de Statute elucratu prin comitetulu permaninte si depusu pre mésa. Intru acésta presiedintele róga pe romanii gr. or. se-si espuna conditiunile si dorintiele sale ecuitabile, prelenga cari ar' poté intrá in dreptu si contribui la sustienerea acestei scóle.

Dupa amendamintele, cu vin interessau aperate din ambe partile, s'a primitu urmatórele puncte de invoire:

§ 1. Scól'a principale romana din Lapusiulu-Ungurescu va sustá si pre venitoriu sub titlulu de — scóla principale gr. cath. romana.

§ 2. Scól'a acést'a se va sustiené pre venitoriu din contribuirile, ofertele si sacrificiale romaniloru de ambe confessiunile, gr. cath. si gr. or. si voru participá principalminte din tóte emoluimintele in proportiunea contribuiriloru, ofertelor si a sacrificialoru.

§ 12. Acestu comitetu va constá din 24 membri ordinari si 6 suplenti, cari se voru alege de catra adunarea generale in numeru egale din ambe (partile) confessionile si cu respectu la sum'a contribuiriloru si la numerulu credintiosiloru confessionali.

§ 29. Corpulu didacticu va fi alesu prin comitetulu permaninte si va fi intaritu dupa confessiuni prin ordinariatele respective.

§ 30. Corpulu didacticu va constá din doi professori ordinari si din doi suplenti, unulu dintre professorii ordinari va fi alesu de directore, care alternativu dupa trei ani va fi stramutatu dupa confessiuni, déca acel'a va posiede calitatile recerute.

§ 35. Inspectiunea suprema a scólei o va exercená ordinariatulu gr. cath. de Gherl'a si va avé de organe ajutatórie administrationale pe comitetulu permaninte si corpulu didacticu.

§ 36. Subinspectiunea scólei se va exercitá prin respectivii protopopi cá inspectori scolari tractuali, caror'a directiunea locale a scólei áre a le comunicá datele recerute.

§ 39. Drepturile accordate pentru gr. or. in aceste Statute numai desi pana atunci potu avé valóre de dreptu, pana candu voru contribuí celu pucinu partii loru suficiente, si regulatu la sustienerea scólei acesteia, ér' candu contribuirile gr. or. ar' incetá, atunci remane statulu quo neatinsu.

In acesti paragrafi indusi in Statute se cuprinde unirea poteriloru, facuta pentru sustienerea comuna a scólei Lapusiului, dupa a caroru primire adunarea terminandu-si lucrarea, decide a se tramite proiectulu de Statute in unu exemplariu la ordinariatulu gr. cath. de Gherl'a, ér' altulu prin M. O. d. Samuilu Cupsia la ordinariatulu metropolitanu din Sibiiu spre intarire in celu mai scurtu tempu, cá cu inceputulu anului scolasticu se se póta pune in pracsa, spre ce avemu firma sperantia, candu din locuri bineinformate cunoscemu intentiunea parintésca de a pune temeiu durabile pentru acést'a scóla; cu atatu mai vertosu, ca e lucru toturoru cunoscutu, cum in acést'a scóla si-au castigatu instructiunea primaria numerosi tineri, cari adi se afla in diverse officie basericesci si civile, cum din acésta scóla a esitu mai tóta inteligint'a si lumin'a poporului din acésta regiune, si si pre venitoriu, numai ajutoriulu se nu-i lipsésca, nu mai pucinu insemnata si folositória va fi pentru patria si natiune. E lucru tristu, sfasietoriu de anima a vedé cum proletarismulu si strainismulu din di in di ocupa totu mai mare terenu si in acésta regiune, ajutatu de cei interessati si de miseri'a poporului, de care numai o scóla buna si bineorganisata ne póte mantui. E lucru neexprimabile a esperá, cum sub marc'a legei codite in favorulu celoru **2 mil** sufflete de **unguru** se da unu ajutoriu anuale de **3 mil fiorini,** ér' **romaniloru de 11 mil nu se da nemica!** Suntemu tare in convingere, cum ca atare procedura, o respingere cu batujocura a unei maioritati atatu de mare n'o se aduca altu ceva, decatu resplat'a indignatiunei, ér' guvernulu, care face acésta, ne da dovada, ca noi romanii nu mai avemu ce sperá dela fratii maghiari — ale caroru svaturi, le asculta eschisivu — si ca pacea, in care trairamu pana acuma, se face prin egoismulu aratatu nula, póte pentru totu-deaun'a. Neci nu póte face acel'a altcumu, care nu asculta de poporulu, din alu carui sudóre traiesce, ci numai de consiliari ingrasiati din pung'a statului si cari nu privescu decatu interesse particulari si proprie, cari ducu la (cérta si perire) imparechiari si odiu nationale.

Ne dice guvernulu, ca la scóla confessionale nu póte dá ajutoriu. Esse intrebamu, cumu póte dá ajutoriu la scóla maghiara, care enca nu e altceva decatu curata confessionale reformata, cu pucine escepti'une romano-armeno-catholica; pentrucea scólarii dela scól'a sa suntu emineminte in numeru reformati, pentruca colórea si caracterulu seu e reformatu, pentruca cu dens'a — cu arend'a ei — in modu batatoriu la ochi se ajutora érasi si éra in modu estraordinariu numai baseric'a reformata. Ecca aci consiliarii, cari voiescu resbelulu civile neimpacaveru, dusera guvernulu cu svaturile sale pana a incepe cu lupta confessiunale. Séu cugeta cineva, ca celelalte confessiuni voru remané cu manele in sinu si voru privi cu indiferentismu cum reformatii -si facu capitaluri fabulóse din pung'a comuna, fora cá se céra desdaunare órecandu-va?

Nu asiu crede! — Atata e destulu. Dér', pana ce ar' resari sórele dreptatii, cei delasati se nu se lase; si Ddieu ne va ajutá in pretensiunile nóstre preajuste. Ér' vediendu tóte aceste romanii mai multu cá ori-candu suntu indegetati la poterile loru proprie — cate nu-su rapite inca — si scól'a principale romana din Lapusiulu-Ungurescu numai cu ajutoriulu natiunei póte se -si ajunga scopulu si missiunea maretia in acésta parte delasata a Romanimei, ca-ce altucum e téma, nu com-va cugetulu reservatu alu contrariloru sei se se implinésca. Atragemu dér' atentiunea patronale a toturoru romaniloru se nu pregete a-si oferí ajutoriulu posibile si acestei scóle; éra pe Veneratele ordinariate le rogamu, cá prin aprobarea Statuteloru asternute se dè acestei scóle prestigiulu si spriginulu loru binefacutoriu.

cá incredintu
Petru Codeus,
profes. direct. si cathechetu.

Diet'a din Budapest'a.

Inca vomu mai avé se rumegamu in cativa numeri la paragrafi d'ai novellei electorali, de-orace foiele de Pest'a abiá potu sperá, cu acestu proiectu de lege se se delibere mai inainte de 15 Augustu. Si ce e dreptu, déca discussiunea va inaintá totu cu celeritatea de pana acum, apoi se póte intemplá, cá vr'unu evenimente nepreveditu, dar' asceptatu si doritu, se ne scape nu numai de fetulu monstruosu inca pana nu-si scóte manile din fasie, ci si de creatorii lui. Si avemu cuventu se admitemu posibilitatea d'a vedé in curendu succedendu-se cele mai desastróse incidente, ca-ci lucrurile la noi mergu asiá de fortiatu si de sucitu, incatu nimene nu mai póte asta-di dubitá, ca totu ce se zidesce se zidesce pre nesipu, si totu ce se planuesce se planuesce in ventu. A despoiá patru cinci nationalitati de drepturile si libertatile loru cele mai sante; a calcá in petiore cele mai delicate si mai susceptibile interesse si aspiratiuni ale unoru popora conscie de esistintí'a si chiamarea loru, a unoru popora, cari inse-si au frantu catenele ce pana mai eri alaltа-eri li legau braciele; a nu respectá nice clenodiele sacre, cari dau fia-cariu poporu individualitatea sa si de la cari aterna viéti'a séu mortea lui, acést'a insemna a dechiará resbelu naturei, a desconsiderá umanitatea si a se crede mai pre susu de celu ce au pusu margini possibilitatii si mai puternicu de catu aderverat'a potere, ce este data bracieloru poporelor si nu capricieloru si egoismului individiloru. Cine se joca cu pacienti'a popóreloru, acel'a se scia, ca se joca cu cea mai periculósa arma. Ni tienemu de detoriintia a face cu tota ocasiunea atenti pre cei orbiti de patima si de reutate, cá se nu desconsidere natur'a lucruriloru si se intinda pré tare córdele pacientiei, si se-si recunosca rateciera si se se intorca inca din bunu tempu de pre calea prepastiei, catra carea prevalescu milióne de sufiete. Ni-ar placé multu, daca amu vedé baremi asta-data, ca bunele nóstre intentiuni afla la cei ce dirigu nai'a statului o mai buna primire, de cum afla mazerea in pariete.

Dupa acestu preludiu se ne apropiamu mai tare de activitatea camerei ce ni fabrica si prescrie legi. In nr. tr. ajunseramu pana la § 9. In siedintiele de la 22 si 23 Iuliu discussiunea pre paragrafi se continuà si se deliberara paragrafii 9, 10, 11 si 12. Dupa § 9 potu fi alegatori, fara respectu la avere: membrii academiei ung., professorii, doctorii, advocatii, notarii publici, inginerii, farmacistii si chirurgii, agronomistii, silvicultorii si montanistii diplomati, apoi preutii, notarii si invetiatorii comunali etc. In paragrafii 10, 11 si 12 se enumera tóte acele cause, cari impedeca pre unu cive d'a eserce dreptulu electoralu. Dupa acesti paragrafi nu se potu primi in consemnatiunile electorali: soldatii in serviiu séu concediati pre tempu nedeterminatu, servitorii de statu, de la tribunale precum si servitorii comunali, politiali, vamali etc. apoi publicistii condemnati la inchisóre pentru delicte de pressa, pre catu tempu se afla inchisi, assemene si cei condemnati prin sentintia judecatoresca si cei se se afla sub instructiune judecatoresca, falitii pre catu tempu durédia concursulu, si altii d'acestia.

Discursulu

deputatului nationale Demetriu Boncin rostitu in adunarea deputatiloru Ungarici, in siedinti'a dela 12 Iuliu a. c.

(Urmare.)

On. Camera! In totu decursulu desbaterei acestei lege electorale, cu privire la § 5 a trebuitu se me convingu, atatu in partidele, catu si in sectiunile, in cari am avutu onorea a fi de facia, ca natur'a censului electoralu din Transilvani'a, si prin consecintia deosebirea d'intre relatiunile contributionali din 48 si-acele de adi, in fórte mica proportiune a preocupatu pre membrii On. Adunari; prin urmare forte pucini d'intre noi cunoscu relatiunile privitorie la censulu electoralu din Transilvani'a. Si eu nici ca me miru de-acest'a, findu ca pre pucini d'intre noi amu avutu occasiunea de a ne familiarisá cu acele relatiuni censuale. Dér' me miru, D-loru, cumca Dlu ministru de interne a potutu sé iè acestu lucru cu atat'a usiorintia? Me miru, cum D'sa n'a gasitu de cuviintia se introduca pre membri On. Adunari in camer'a obscura a aceloru relatiuni prin reproducerea toturoru acteloru referitorie la acesta cestiune? Si indoiu me miru de acest'a, On. Camera, de atunci, d-n acelu momentu, candu on. meu colegu Petru Nemesiu si-a presintatu in acésta causa proiectulu seu de resolutiune! Ca-ci, on. Adunare, presupunendu chiaru, ca acele relatiuni censuali de cari e vorb'a, aru fi potutu se incungiure vederea d-lui ministru, projectulu de resolutiune inse alu d-lui Nemesiu i-a desceptatu pre data atentiunea: — cum se face dara totusi ca d. ministru si-a neglesu detori'a?

Ce conclusiuni se potu trage din acést'a? Eu, D-loru, dupa ce din parte mi v'am communicatu cunoscintiele mele prin o parere separata, n'am voitu se arrogu aceloru date o neindoielnica infallibilitate; dar asta-di d-loru, in urm'a celoru petrecute, trebue se constatu, ca tote acele date erau autentice, fide demne. Asié este; ca-ci mi place se nutrescu convictiunea, ca daca d. ministru aru fi fostu in posessiunea unoru date contrarie, prin cari se fi potutu balanțá catu-si de pucinu macaru autenticitatea datelor in cestiune, n'ar fi lasatu se-i scape occasiunea d'in mana, pentru a le da pe facia si a-si asigurá prin ele si mai multu — victori'a. (Aprobari in stang'a.)

Declaru, on. Camera, ca nici eu insu-mi n'amu cunoscutu relatiunile Transilvanene. Deóra-ce inse eu asiu dori, se vedu poporele d'in partile Transilvanene unite cu mam'a patria, si de óra-ce eu in legea despre unirea Transilvaniei nu vedu, decatu o litera morta, pre catu timpu poporele Transilvaniei, tote in generalu, nu voru fi unite cu mam'a patria nu numai phisyce, dar si spiritualminte: eu, dicu, condusu de acestu instinctu, de-acésta consciintia, de-acésta dorintia, eu da, mi-amu

datu ostenel'a se studiediu acele relatiuni. Numai astfeliu potemu fi judecatori drepti, incatu, ori-ce positiune se occupemu, daca numai nu voimu se ne abatemu de la principiele legei din 48, in proportiune cu relatiunile de atunci, celu pucinu se nu creamu unu censu mai impovoratoriu, decatu acelu-a creatu de lege din 1848.

Ce'a ce inse m'a indemnatu mai multu spre studiarea acestei cestiuni, este acelu momentu ivitu in commissiunea centrala, care a datu ori-si-cumu nascere parerii mele separate, si a carui resolutiune propune inlaturarea sistemului electoralu bazatu pre fumuri, din legea Transilvanena.

On. Camera! Trebue se facu orecari observatiuni asupr'a a dóue incidente caracteristice. Incidentulu primu, D-loru, este, ca eu, de si amu urmaritu cu attentiune desbaterile si otaririle d'in sectiuni, ba pentru a nu-mi scapá nimicu d'in vedere amu adressatu si intrebari directe mai multoru colegi de ai mei, — n'amu pututu inse se citescu unde-va nici se audu de la cineva, ca vre un'a d'in sectiuni se fi esclusu acea dispositiune d'in legea de la 1848. — Din contra, insu-si d. ministru de interne, in projectulu seu originalu de assemenea a lasatu neatinsa dispositiunea legei in cestiune. Cu tote aceste se vedemu petrecandu-se in commissiunea centrala? Ecca ce; unui membru alu numitei commissiuni de odata i plesnesce prin minte adducerea pre tapetu a escluderei numitei dispositiuni din lege; si acesta n'a facutu-o la § 5 unde si avea locu, ci in modu incidentalu intr'unu locu cu totulu strainu de cestiune. Ce face atunci commissiunea centrala? se lasa a fi condusa de convictiunea privata a unui deputatu, si admite stergerea dispositiunei din lege, contr'a otarirei celoru noue sectiuni.

M'am gandit multu, D-lor, cum se impaca acést'a cu sistemulu sectiuniloru, care se basedia pre regulamentulu Camerei, in puterea caruia ne creamu legile? Ve marturisescu inse, ca n'am potutu sé mi-o resolvediu. Cum s'a petrecutu dara acést'a totusi in commissiunea centrala, eu din partemi o atribuiu acelei lipse de seriositate si precugetare, cu care ne distingemu vis-à-vis de legea electorala transilvanena. Séu póte multora li-place, ca 'n Transilvani'a dreptulu electoralu si astadi inca se practica de catra „nemesi" si ca acolo domnesce representantii'a unei caste, er' nu representantii'a poporului.

A dou'a observatiune ce voiu se facu, on. Camera, este, ca d. ministru de interne a priimitu de-asemenea acea propunere, si a contribuitu si d-sa la inlaturarea dispositiunei in cestiune — din lege. Apoi se me ierte d. ministru, daca i-voiu spune, ca d-sa ocupa o positiune forte curiosa facia cu acést'a lege. D-sa este acel'a care acentuédia, ca nu vre nici unu pasu macar se se abata de la principiile temeinice ale legei din 48; d-sa este acel'a, care dice, ca nu vre s'aduca lege noua, ci vre numai se stabilésca pentru legile din 48 o circumferintia mai clara, mai pronunciata, din care causa sustiene, ca va respinge ori ce emendamentu privitoriu la micsiorarea séu estensiunea dreptului electoralu, ca pre unu ce jignitoriu pentru legile din 48. Facia cu acést'a franca declarare, d-sa totusi se grabesce a primi pre data ori ce propunere pentru restrictiunea dreptului electoralu, inarmandu-se cu argumentele sofistice ale unoru considerationi politice si interese de statu.

Asié s'a intemplatu la censulu caseloru, de si projectulu originalu avea altu sensu: censulu caseloru erá cualificatu dupa classe si de si numai sectiunile au gasitu de cuviintia se introduca la locuintie trei camere s'au despartiri d. min. s'a grabitu a primi n'data acést'a modificare; bá fù gat'a se admita si censulu de 8 fl. 40 cr. pentru-ca — dupa dis'a d-sale — acest'a aru micsiorá, aru restringe dreptulu electoralu; — dar óre tote aceste nu jignescu ele principiele legei d'in 48? (Aprobare in stang'a.) Aceste tote s'au petrecutu asié, macaru ca manele d-lui ministru de interne nu erau pre tare legate, nici atunci, candu ar fi plecatu d'in propriulu seu punctu de vedere, adeca din conservarea principieloru legei d'in 48. Si in deosebi a avutu man'a multu mai libera in caus'a legei electorale transilvanene, deorace, precum scimu cu totii, in art. 1 alu legei electorale d'in Transilvani'a se prevede clar, ca acesa lege s'a adusu numai pentru unu singuru casu, adeca pentru diet'a de la 48. — Dar d. ministru a trebuitu se scia mai departe, ca in legea de la 1868 la articlulu ce tratedia despre uniune, s'a introdusu dispositiunea, cá art. II. d'in legea Clusiana sé remana valibilu pana la o noua dispositiune a legislatiunei; prin urmare legea d'in 68 a reservatu legislatiunei ulteriore dreptulu totalu de decisiune definitiva asupra legei electorale din Transilvani'a. Deja acesta dispositiune singura inca a potutu se acorde d-lui ministru libertatea de a nu se tiené cu atat'a rigore de principiele legei transilvanene d'in 48, precum se tiene de acele ale legei din Ungari'a.

Voiu merge inse mai departe si voiu aretá o consecintia; ca diet'a generala d'in 1869 in siedinti'a de la 1 Decembre la art. XI. III. d'in legea acelui anu, a adoptatu urmatorulu projectu de resolutiune:

„Se se decida a invitá pre on. ministeriu cá la cea mai apropiata sessiune a camerei se presinte unu projectu de lege, conformu cu spiritulu timpului si de-o potriva obligatoriu pentru intréga tierr'a, prin care se se paralisedie defectele legei electorale ce se afla in vigore."

Apoi permita-mi-se a spune, on. Adunare, ca acést'a este decisiunea Camerei. — Celu ce pune la 'ndoiala cuvintele mele, poftimu, deschida procesele verbale ale Camerei d'in 1868, si de-acolo si-va poté formulá convictiunea. Daca dar' Camer'a d'in 1868 a decisu, cá in sessiunea cea mai apropiata se se aduca o lege electorala, nu pentru Ungari'a, ci numai pentru Transilvani'a, si daca acesa nu s'a adusu in siedinti'a cea mai apropiata, — asta-di, candu deliberamu asupr'a legei electorale, a ne tiené cu rigore de relatiunile ce au produsu legea d'in 48, este, Dloru, a ignorá decisiunea Camerei.

(Va urmá.)

Noutati diverse.

Nr. 149./Rr. 143. 1874.

Rectificare.

Incunoscitiarea data in 23 Iuliu a. c. Nr. 143, vine, dupa relativ'a inscilintiare, primita in acestu momentu, a se rectificá in sensulu urmatoriu:

Acei membrii ai Associatiunei, carii voru caletorí la adunarea generale pre linî'a drumului feratu ung. orientalu, se voru bucurá de acel'u favoru, ca cei, carii voru voí se calatoréca pre clas'a II voru solví numai catu pre clas'a III. ér' cei, cari voru calatorí pre clas'a III voru solví diumetate pretiulu clasei a II adeca: cam 30%.

Ér' pentru membrii, cari voru calatorí la adunare pre liniele drumului feratu I transilvanu, se voru bucurá de favorulu indigitatu in susu mentionat'a incunoscintiare, adeca de unu scadiamentu de 50%.

Bagagiulu la drumulu feratu ung. orientale pana la 25 pt. e liberu de tacsa.

Acést'a spre orientarea respectiviloru membri, doritori a calatorí la adunarea gen. la Dev'a.

Dela presidiulu Associatiunei transilvane.

Sibiiu in 25 Iuliu n. 1874.

Iacobu Bolog'a m/p.
vice-presiedinte.

Ioanu V. Russu m/p.
secret. II.

Asia dér' „Ung. Ostbahn" (pre liniele Orade —Teusiu, Brasiovu si Teusiu) se aréta mai pucinu galanta cá cea nemtiésca. Pana candu adeca „I. sieb. Bahn" ni a concessu scadiementu de 50% cu obligamentu de reinturnare pre acesi cale, Ostbahn concede numai atat'a, cá calatorii pe clas'a II (a dóu'a) se solvésca numai tacs'a clasei a III; ér' calatorii pe clas'a III se solvésca diumetate tacs'a clasei a II (a dóu'a) si pacu liberu (freies Gepäck) 25 K, fara obligamentu de a scóte retour biletu, adeca solvesci numai pe mergere in colo pana la Teusiu, reintornandu la Teusiu, deacolea nu esti legatu cu biletu de reinturnare, ci de vrei esci platesci tacs'a clasei a III pentru a II clasa séu 1/2 pe cl. III etc. ori te duci in cotrau vrei. Pre I. sieb. Bahn dela Aradu, Teusiu si Petrosieni pana la Dev'a esti legatu se te reintorci totu pre acea cale pentru-ca biletulu e deja solvitu si pre returnare!

Cei cari voru calatorí pre „Keleti vasut" va fi bine se-si iè biletu numai pana la Teusiu, deacolo pana la Dev'a se voru folosí de favorulu scadiementului de 50%.

In acestu intielesu se completéza si resp. se indirépta cele publicate in materi'a acést'a.

Favorulu dér' e datu numai pentru clas'a II si III pe amendóue caile ferate. —

☛ Dumineca in **21 Iuliu** st. v. se va tiené adunarea generala a despartiementului I cercuale (Brasiovu si Treiscaune) alu „Associatiunei tranne pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu" in Valcele (Elópatak).

A aparutu de sub tipariu **Indicatoru practicu alu posteloru si telegrafeloru in Romani'a,** se afla de vendiare la tóte officiele telegrafice si postale din tiéra si la librariile d-loru Socek et C-nie, Szollóky et Graeve si Georgian et Ioanitiu. — Pretiulu unu leu nou.

Acestu indicatoru portativu, coprinde tóte deslusirile necessarii publicului.

A esitu de sub tiparu si se afla de vendiare la tóte librariile si la tipografi'a curtii, pasagiulu romanu: **DICTIONARULU de impositele registrarii si timbrului;** cuprindiendu: 1. Tóte actele supuse la unulu din cele dóue imposite; 2. Tax'a la care anume e supusu fia-care actu; 3. Tóte actele scutite de imposite; 4. Textulu legii intr'unu modu analiticu.

Pputilu advocatiloru, magistratiloru, agentiloru judiciari, functionariloru, agentiloru administrativi, fiscali si particulariloru. — Pretiulu unu leu nou, cumparatorii cari voru luá dela 25 exemplare in susu voru avé unu rabatu considerabilu. — Per comptant a se adressá la tipografi'a Curtii, pasagiulu romanu, nr. 12.

Nr. 1197 — 1874. 3—3

Publicatiune.

In comitatulu Turdei cerculu Trascau suntu dóne notariate cercuale prin concursu a se impleé adeca: Trascau St. Georgiu — si cerculu notariale Posiag'a, — cu acestea suntu impreunate o leafa anuale de 400 fl. v. a., quartiru liberu, pausiale de cancelaria, si leafa de ordonantiu.

Concurentii in tienórea art. de lege XVIII din anulu 1871 si a ordinatiunei inaltului ministeriu de interne, ddto 25 Septembre 1872 n-rulu 29,626 au de a-si indreptá suplicele loru instructe pona in **31 Augustu** a. c. la acestu judeciu processuale.

Trascau in 8 Iuliu 1874.

Dela judele processuale

Samsone Ratiu.
jude processuale.

Cursurile

la bursa in 28 Iuliu 1874 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	—	fl.	cr. v. a
Napoleoni	—	—	—	8 . 85	„ „
Augsburg	—	—	—	104 . —	„ „
Londonu	—	—	—	110 . 70	„ „
Imprumutulu nationale			—	75 . —	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%				70 . 20	„ „
Obligatiunile rurale ungare				76 . 50	„ „
„	„	temesiane		75 . —	„ „
„	„	transilvane		73 . 90	„ „
„	„	croato-slav.		80 . —	„ „
Actiunile bancei		—	—	974 . —	„ „
„ creditului		—	—	234 . 25	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.